

Državna politika.

V DOMAČI DRŽAVI.

Razkol v Radičevi stranki se je izvršil. Iz njegove stranke sta izstopila dr. Nikič in g. Superina, ki sta ostala ministra. Rekla sta, da bosta imela za seboj vsaj 35 poslancev. Do zdaj pa se je jma pridružil še 5 poslancev. Radičeva soproga gospa Maržanka je v Radičevem klubu ostro nastopila zoper razkol. Bila je tako huda, da se je bilo bati — njenih klofut.

Prvi nastop bivših Radičevih poslancev proti Radiču se je zgodil s tem, da je dr. Nikič dal zapreti Radičevo Zadrugo seljaško banko, kjer se je baje po knjigah nekaj nepravilnega zbrisavalo.

Nova vlada je takole sestavljena: predsednik: Nikola Uzunović, finance: dr. Ninko Perić, zunanje zadeve: dr. Momčilo Ninčič, vojna in mornarica: general Dušan Trifunović, železnice: dr. Vasa Jovanović, obnem zastopnik ministra za poljedelstvo, pravosodje: Marko Gjuričič, prosveta: Miša Trifunović, obnem zastopnik ministra za vere, notranje zadeve: Boža Maksimović, javna dela: Milorad Vujičič, izenačenje zakonov: Milan Srskič, pošte in brjov: dr. B. Superina, obnem zastopnik ministra za agrarno reformo, šume in ruder: dr. Nikola Nikič, obnem zastopnik ministra za trgovino, socialna politika: Mil. Simonović, narodno zdravje: Slavko Miletič. — Iz vlade so izpadli Stjepan Radič, Pavle Radič in Ivan Krajač. Ostala pa sta še dva Radičevca: dr. Nikič in dr. Superina. Drugi so sami radikali. — Iz dejstva, da so ostala štiri mesta nezasedena, se sklepa, da je ta vlada samo začasna značaja.

SLS in vlada. Dr. Korošec je dal izjavo, da bode SLS vstrajala na delu, na katero bi se morale združiti vse pošlene stranke: ozdravljenje gospodarske krize, poštenost v upravi brez korupcije, stroga zakonitost, marljiv in delaven parlament. Njegov nastop je napravil velik utis v političnih krogih.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Českoslovaška republika ima vladno krizo, kot jo imamo pri nas. Pred kratkim je nastopila nova vlada, sestavljena iz uradnikov, zdaj pa je že pripravljena, da odstopi. Če se to zgodi, bodo imeli državne volitve.

Na Angleškem grozijo rudarji, da bodo štrajkali. Lastniki rudnikov niso ugodili njihovim zahtevam. Če se to zgodi, tedaj bo to velika škoda za angleško državo. Pogajanja med lastniki rudnikov in rudarji so se razbila, a vlada še skuša posredovati.

Nemčija in Rusija sta napravili novo pogodbo, da si bosta za slučaj kake vojske med seboj pomagali. Francoska je seveda za to zelo nevoljna in grozi, da bo napravila enako pogodbo z Jugoslavijo in Rumunijo. Vse pa seveda zavoljo ljubega svetovnega miru. Istočasno sklepajo take-le dogovore, ko se spravljajo na zborovanje, kjer bi se države zavezale, da ne bodo več rabile orožja. To zborovanje imenujemo razorožitveno konferenco, o kateri ima današnji »Slovenski Gospodar« poseben članek.

Avstrija in Poljska sta napravila pogodbo, da medsebojnih sporov ne bosta reševali z vojsko, ampak pred mednarodnim razsodiščem. Avstrija in Poljska kažeta s tem drugim državam pravo pot, kako se da rešiti mednarodne in meddržavne spore brez vojske.

Na Kitajskem je domača državljanska vojska. Trajala je že nekaj mesecev. Zdaj se bliža koncu.

Boječe so ogledovali ogromnega leva, plaho so gledali belega orjaka nato pa iznova začeli govoriti in vpiti in zlobudrati. Le s težavo je prišel Trzanov črnc do besede, da jim je razložil položaj.

Tedaj seve so črnici z drugačnimi očmi gledali neznanega belokožca. Saj je dvakrat rešil življenje njihovega tovariša! In kak junak je bil! Z golimi rokami je napadel leva!

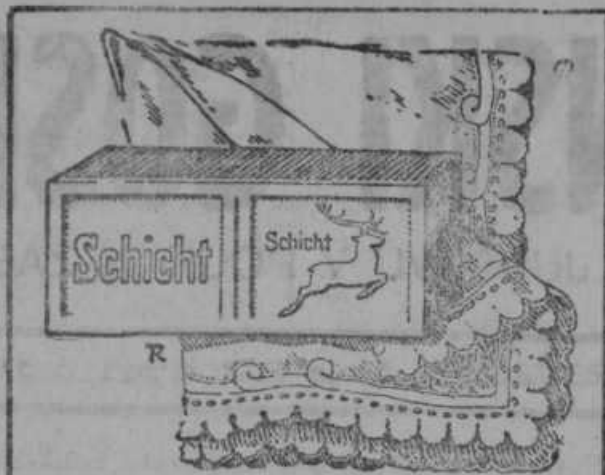
Poljubovali so mu roke, občudovali njegove silne mišice, nazadnje pa so zaplesali divje kolo krog obeh junakov in mrtvega leva.

Nove gruče črncev so prišle iz vasi, tudi ženske in otroci med njimi. Krika in vika in prepovedovanja ni bilo ne konca ne kraja. obstopili so Trzana in ga v slovesnem sprevodu peljali v vas.

Z rastočim zanimanjem je stopal Trzan proti naselbinam, ogledoval snažne, lične kočice, opazoval vitke, krepke postave črncev in se čutil njihovemu sicer živahnemu, pa prijaznemu, dostojnemu, skoraj olimpičnemu vedenju. To niso bili ljudožrci, niti divjake jih ni mogel imenovati. Vzgoja se jim je na prvi pogled poznala, spretna roka je iz njih naredila res dobre ljudi.

In zato je z napeto nestrpnostjo pogledoval gori k vrhu griča, kjer je stala hiša in poleg nje cerkva.

Ni bilo dvoma, tam so stanovali misijonarji in naselbina je bila misijonska postaja. — Srečal bo Evropejce —!

Nikoli

ni bil najden kos Schichtovega mila, v katerem bi se mogla dokazati tudi le najmanjša pojava.

Nikoli

ni Schichtovo milo poškodovalo kosa perila.

Vedno

je Schichtovo milo čisto in neškodljivo.

Lahko bi ceno Schichtovemu milu tudi znižali, če bi hoteli: rabiti cenejše surovine in posvečati manjšo pozornost skrbni izdelavi.

Tega ne storimo, ker naše geslo je neomajno:

Schichtovo milo je najboljšo!

Prisino le z znamko Jelena.

kakor pravijo poročila. Tam se je nekaj velikašev igralo med seboj, preprosto ljudstvo ni niti vedelo, za kaj gre. Zdaj je zmagal močnejši, ne pravičnejši. Za nekaj časa bo menda mir.

Na severni tečaj letajo evropski ptiči, to se pravi: ljudje v zrakoplovih. Mnogi namreč mislijo, da je na severnem tečaju še veliko neodkrivih zemelj in bogve kake zanimivosti. Ze večkrat so poizkušali priti gor s pomočjo sani, kajti tam je večni led in živijo ljudje na ledu. Zdaj poizkušajo z zrakoplovi. Norveški državljani Amundsen je pred dobrim pol letom poizkusil, pa bi se kmalu ponosrečil. Zdaj si je dal napraviti nove zrakoplove in se je že podal na pot. Istočasno se je od druge strani podal proti sev. tečaju neki Amerikanec Witting. To iskanje severnega tečaja ni le znanstveno, ampak državno-politično, ker gre za to, katera država bi se polastila novoodkritih krajev. Zato tudi te polete države plačajo. Če se jim bo izplačalo, bomo šele videli!

Pridelovanje stročnic.

Med rastlinami, katerih pridelovanje se kmetovalcu zelo izplača, zavzemajo stročnice odlično mesto. K stročnicam prištevamo one rastline, ki do svoje zoritve izdelajo iz cvetov stroke, vsebujejo pa par in več semen. Od mnogobrojnih rastlin, ki se prištevajo med stročnice, jih je precej, ki so za kmetovalca in vrtnarja velikega pomena in katerih pridelovanje se istim toliko izplača, da bi se jih moralo bolj upoštevati in razširiti njih negovanje.

Najrazličnejše možnosti so se mu odkrivale. Morebiti bo njegovo življenje šlo v čisto drugo smer nego si jo je zamislil, ko je pred par dnevi priplaval na obrežje.

Prišli so do vrha.

Na širokem, ravnem prostoru je stala pritična, lesena pa čedna hiša z okni, v katerih so se bleščale pristne prave šipe, z vrati in s široko verando naokoli. Poleg hiše je stala cerkva s stolpčim in zvon je gledal iz lin.

Pa Trzan ni imel časa tistikrat da bi si bil vse to podrobno ogledal.

Pri vratih misijonske hiše se je prikazal velik močen mož v redovni obleki, s častljivo brado in za njim še dva druga misijonarja.

Nekaj je izpregovoril črncem nato pa pozorno pogledal po belem človeku.

Trzan je za hip obstal, oči so mu zažarele, kakor snopje je porinil s prsti gruče črncev, pohitel k hiši in padel misijonarju v naročje.

»Oče Konstantin —!«

»Trzan — moj sin! Torej si se vendarle vrnil!«

Tisti večer je bilo mnogo pripovedovanja. Oče Konstantin je pravil, kako je kmalu po Trzanovem odhodu zapustil postajo ob morju in se preselil v notranjščino, kjer sta že dalje časa delovala dva misijonarja, ki pa nista več zmogla vsega dela. Trzan pa

Najvažnejše med njimi so one, ki se sadijo (sejo) v ta namen, da se pridela njih zrnje in te so pred vsem grah, leča, bob, soja, grašica, posebno pa fižol.

Da se malo natančneje porazgovorimo o tem, v čem obstoji važnost pridelovanja teh rastlin, ne samo za vrtnarja, temveč tudi za kmetovalca, si poglejmo prednosti, ki nam jih nudi pridelovanje teh rastlin v večjem obsegu. Pred vsem je velike važnosti zrnje stročnic za prehrano ljudstva. Zrnje stročnic vsebuje skoraj še enkrat toliko beljakovin, kot žitno zrnje in polovica zrnja stročnic obstoji iz škroba, je torej zelo redilno. Med rastlinami, ki se pridelujejo v zrnju, dajejo stročnice na hektar največ beljakovin.

Druga velika važnost je ta, da se da zrnje stročnic lahko spravili v denar. Cena istemu zelo redko pade izpod cene žita, zelo pogosto, skoraj navadno, je pa prodajna cena stročnega zrnja višja kot žita. Izplača se pridelovanje povečati tudi radi tega, ker najde stročno zrnje vedno dosti odjemalcev. Kar se ne da porabiti in vnovčiti doma, se pa da lahko izvažati v inozemstvo, kjer najdemo dovolj odjemalcev in ni konkurenca tako velika kot pri žitu.

Že omenjene neposredne koristi govore za to, da naj bi se s pridelovanjem stročnic pričelo v večji meri, ne samo po vrtovih, temveč tudi na poljih. Za povečanje pridelovanja na njivah pa govore tudi še druge posredne koristi, ki jih imamo od tega pridelovanja.

Vsak sadež, katerega neguje kmetovalec, potrebuje kot svojo hrano pred vsem dušičnate, fosfatne, kalijeve in apnene snovi. Drugim rastlinam mora kmetovalec — da se mu pridelovanje izplača — to hrano podajati v obliki raznih gnojil. Najdražja snov od teh je pa dušik. Stročnice pa imajo v razliki od drugih rastlin to hvalevredno lastnost, da si preskrbijo njim potrebno dušičnato hrano s pomočjo gomoljev na njih koreninah iz zrake samega. Izdatke za dušičnato rastlinsko hrano si torej tukaj prihranimo, da, celo še več, stročnice naberejo tekom svoje rasti toliko te dušičnate snovi, da je ostalo še za poljščino, ki sledijo po stročnicah, tako da te poljščine — med njimi posebno žito — dobro uspevajo.

Korenine stročnic proderejo v zemljo precej globoko ter imajo to lastnost, da precej močno razkroje v zemlji se nahajajočo ono rastlinsko hrano, ki jo je sicer precej v zemlji, ki pa za rastlinsko prehrano ne more priti toliko v poštev, ker je ravno težko razkrojiva in radi tega zelo težko dostopna rastlinam. To je pred vsem fosfatna in kalijeva rastlinska hrana. Njiva je po stročnicah bolj plodna. Korenine stročnic, ki zajemajo svojo hrano iz globokejših plasti zemlje, pa tudi dvidajo isto navzgor, tako da postane ta dostopnejša za rastline, ki sledijo stročnicam.

Ko se stročnice pospravijo s polja, ostanejo v zemlji njih korenine, ki sedaj strohne ter bogatijo to zemljo na sprstenini. Kjer taka korenina strohni, nastane sedaj na njenem mestu v zemlji značajna cevčica, po kateri dohaja zrak od zunaj v globokejši plasti zemlje. Ta se vsled tega boljše prezračuje, se radi tega tudi močnejše razkroja ter s tem postaja — plodnejša.

S svojimi listi zasenčijo stročnice tekom rasti zemljo zelo dobro. Zemlja na njivi, zasejana s stročnicami, ne postane tako trda in zbita, ker jo varuje senca listov, kot pa v žitnem polju, kjer ni toliko senca. Po stročnicah se da taka njiva lažje obdelati.

Vse te navedene prednosti naj sužijo razumnemu gospodarju kot migljaj, da poveča pridelovanje stročnic. Kakor pa ima vsaka stvar svoje dobre in slabe strani, ima tudi pridelovanje stročnic svoje — slabe strani. Pridelki stročnic na zrnju niso namreč tako stanovitni kot pri žitu. Katerikrat zna biti veliko pridelka, drugikrat pa zelo malo. Vendar pa ni,

je pripovedoval, kako se mu je godilo v Evropi in v Ameriki in kako je spet prišel nazaj v džunglo.

»Čudna so pota Božja!« je dejal oče Konstantin. »Da vam ni bilo sile za orožje, kdo ve če bi ne bili ostali vse življenje spodaj v mračni džungli. Pa dobri Bog vas je pripeljal sem gori k nam v sveži gorski zrak — in med krščanske ljudi!«

In odtod, je nadaljeval in se prijazno namuznil, »vam je spet odprta pot v veliki svet. Do postaje ob morju je samo štirinajst dni in od tam ste spet v štirinajstih dneh v prvem velikem pristanišču, kjer se najmanj vsak teden ustavi kak evropski parnik.

V šestih tednih ste zopet lahko v Parizu, gospod John Trzan! Ali pa naj vsaj prijatelja Arnota obvestimo kda še živite?«

Trzan je zamahnil z roko.

»Ne enega ne drugega ne želim! Sveta sem sit do grla, prijatelj Arnot pa se bo že potolažil. Sicer pa mu lahko pozneje kedaj pišemo.

Kar tu pri vas bom ostal, oče! Za hlapca bom, drva in vodo bom nosil in —.

»Gospod John Trzan lord Greystoke, vaši slavni pradedi bi se v grobu oglašali, če bi vam mi kaj takega dovolili! Ne, dragi lord! Naš gost ste dokler se vam zljubi! Svobodni bodete, na lov bodete hodili in če hočete lahko poučujete naše črnice v različnih spretnostih in umetnostih, ki jih znate.

(Dalje prihodnjič.)